

Úvod do pediatrie

MUDr. Eliška Hloušková

I. Dětská interní klinika

- Pediatrie je nauka o vývoji člověka, zaměřuje se na rozpoznání a léčbu stavů narušujících jeho tělesný a duševní vývoj.
- Má výrazně preventivní charakter.
- Pediatrická péče je určena pro jedince od narození do dosažení 19. narozenin.

Rozdělení dětského věku

- Novorozenec do 28. dne věku
- Kojenec 2 – 12 měsíc života
- Batole 2 a 3 rok
- Předškolní věk 4 - 6 let
- Školní věk 7 - 15 let
- Puberta dívky 11 – 15 let, chlapci 13 – 15 let
- Dorostenecký věk 12 - 18 let

Specifika jednotlivých období

Novorozenecké období

- Adaptace na mimoděložní prostředí
- VVV, prenatální a perinatální patologií, generalizace infekcí

Kojenecké období

- Rychlý somatický, neuropsychický a motorický vývoj

Batoletí období

- Osamostatnění dítěte, poznávání okolí, komunikace

Předškolní období

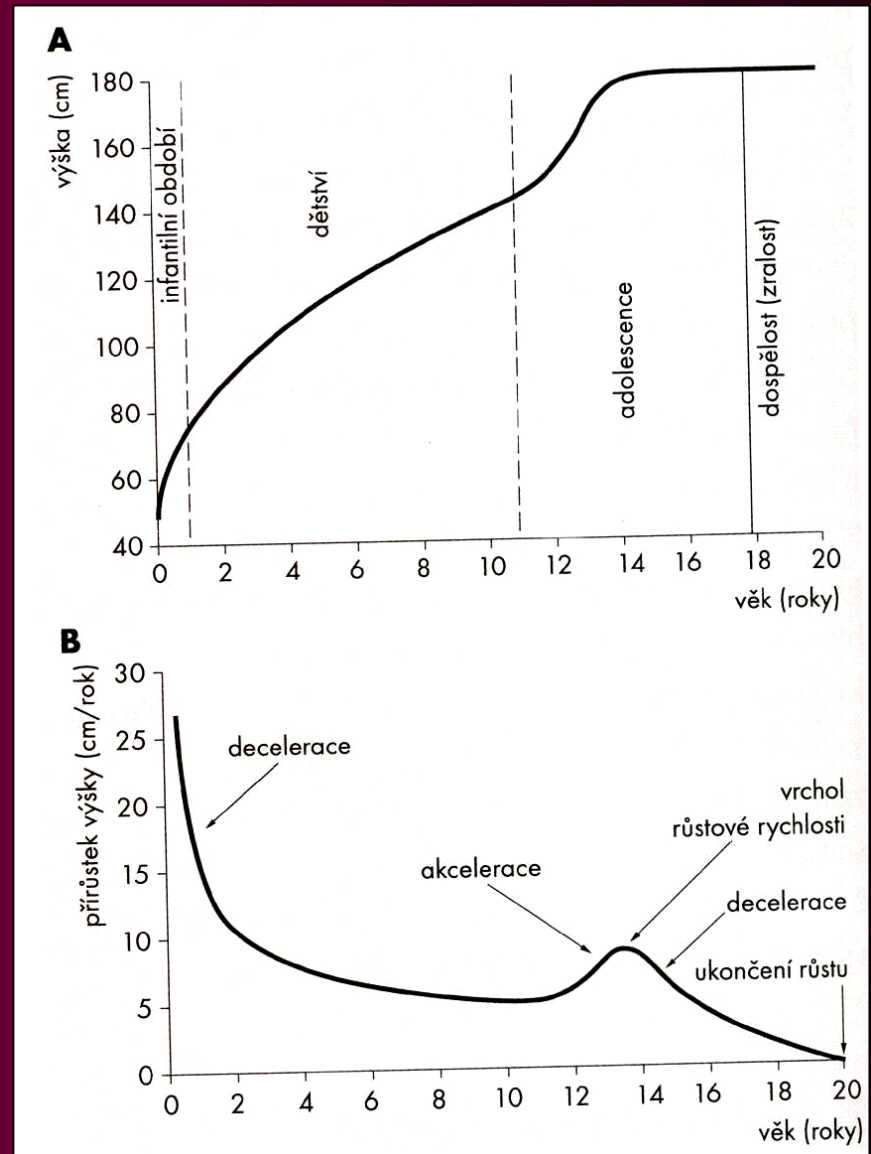
- Sociální adaptace na kolektiv

Růst dítěte

- Zvětšování tělesné výšky a hmotnosti, změna proporcí.
- Genetický základ.
- Antropometrické parametry růstu:
výška, váha, růstová rychlost, obvod hlavy atd.
$$\text{BMI} = \text{hmotnost kg} / (\text{těl. výška m})^2$$
- Predikce dle výšky rodičů:
 - Chlapci: $v \text{ otce} + (\text{výška matky} + 13)/2 \pm 8,5\text{cm}$
 - dívky: $v \text{ matky} + (v \text{ otce} - 13)/2 \pm 8.5\text{cm}$
- Percentilové grafy – statistické normální rozdělení hodnot v dětské populaci
- Kostní věk, zubní věk, sekundární pohlavní znaky

Fáze růstu v dětství

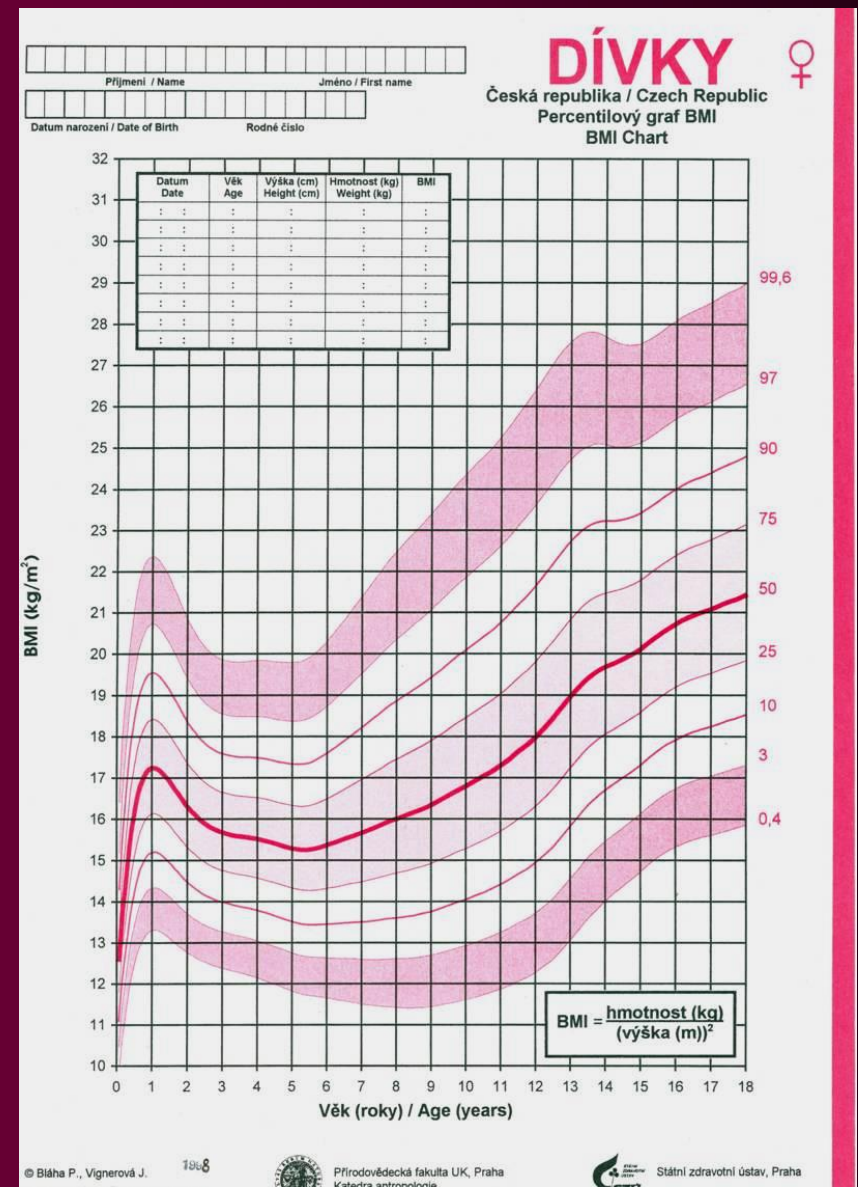
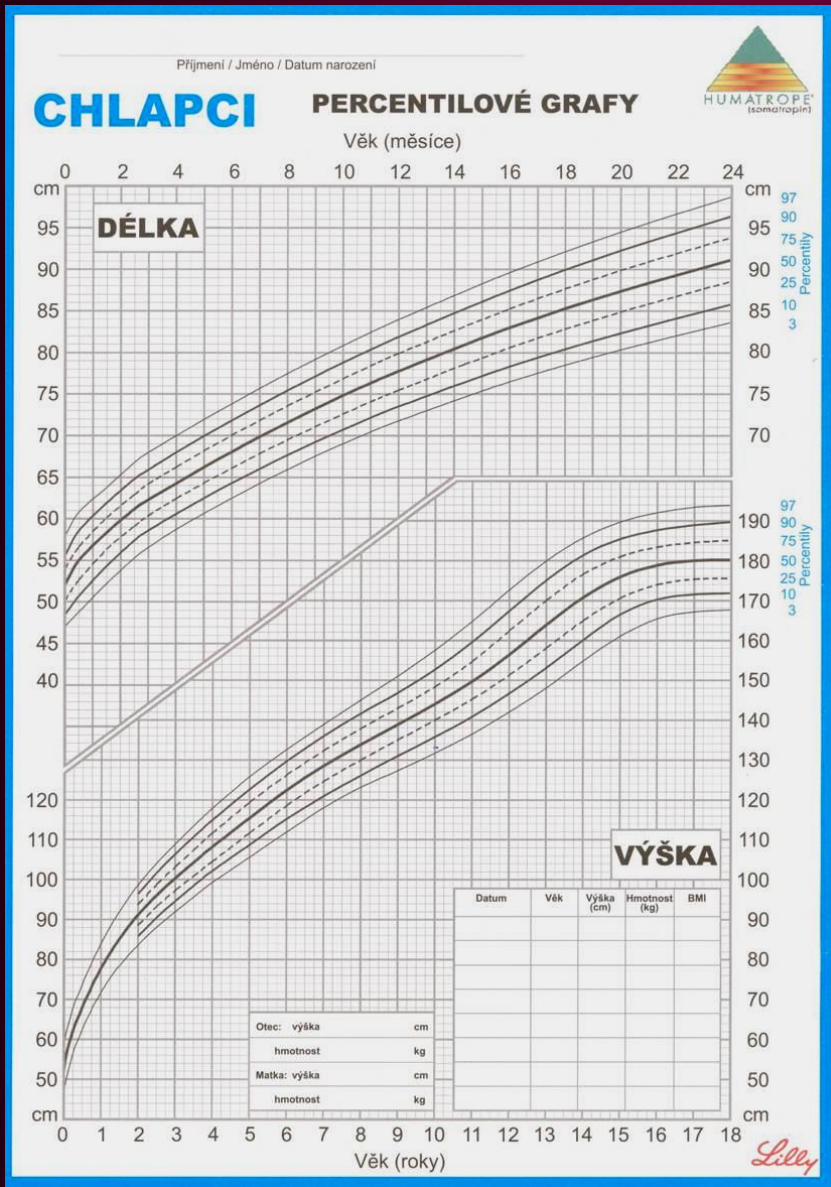
- **Infantilní růst** – od 2. pol. fetálního vývoje do 18 ♀ / 24 měs ♂, IGF-1, nutriční stav, vliv IUGR
- **Dětské růst.obd.** - stabilní růst, mírné růstové tempo, cca od 9měs , STH+IGF-1
- **Pubertální spurt**- průměrně od 12,5 ♂ / 10,5 roku ♀, trvá 4-5 let, pohlavní hormony,

Růst II

- Orientačně hmotnost:
 - v 6 měs 2x p.h., ve 12 měs 3x p.h.
 - od 1 roku přírůstky cca 2-3 kg/rok
- Orientačně výška
 - za 1.rok života + 25cm, za 2.rok + 11 cm, za 3.rok + 9cm
 - od 4. roku přírůstky cca 4 cm/rok až do puberty
- Obvod hlavy průměr:
 - Nov. 34 cm, v 6 měs 43cm, v 1 roce 46 cm,
 - v 6ti letech 51cm, v 11letech 53, ve 14 letech 54

Percentilové grafy

Patologie růstu

- Novorozenec
 - pod 2,5 kg = nov.s nízkou porodní váhou
 - prematurita odpovídá gestačnímu stáří
 - ... hypotrof p.hm. neodpovídá gestačnímu stáří
- Kojenec a ostatní pod 5 percentilem
 - neprospívání
- Genetická dispozice – př. familiárně malý vzrůst

Dentice

- . **Mléčný chrup:** 6.měs – 30.měs

I1 6-8, I2 8-12, M1 12-15, C 16-20, M2 20-30

- . **Trvalý chrup:** 6 let – 40 let

I1/M1 6-8, I2 7-9, P1 9-12, C 9-13, P2/M2 10-14, M3 16-40

- . **Natální dentice ... při narození**

neonatální ... 1.-30. den života,

- . **Dentitio praecox .. před 4.měs. zn. hypermetabolického stavu (hyperfunkce štítnice, adenohypofýzy...), dentitio tarda zn. malnutrice či retardace růstu (metabol. vady, rachitis, systémová onemocnění, Downův sy...)**

Anamneza I.

- **RA: I. matka matky, otec matky**
- **OA : gravidita četnost, průběh, komplikace**
 - **porodu termín, průběh, komplikace**
 - **porodní váha a délka**
 - **poporodní adaptace**
 - **ikterus**
 - **hojení pupku**
 - **screening kyčlí, event. UZ ledvin, event. katarakty**
 - **strava: kojení, kpojenecké formule, SKS**
 - **Prospívání**
 - **PMV**

Anamneza II.

- **Předchorobí**
- **DIN**
- **očkování**
- **Hospitalizace, operace, úraz, transfuze**
- **PLDD, dispenzarizace**
- **FA**
- **SA**
- **EA**
- **GA**
- **abuzus**
- **alergie**

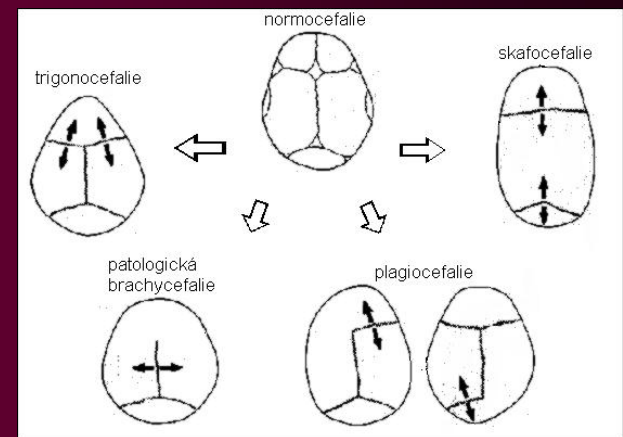
Status presens

- **Navázání kontaktu, uklidnění dítěte**
- **Pohled**
- **Pohmat**
- **Poklep**
- **Poslech**
- **Per rectum**

Status presens II. - celkový stav

- Věk, pohlaví
- Stav vědomí, spolupráce
- Habitus
- Kůže – barva, patologické eflorescence, krvácení
- Kožní turgor
- Svalový tonus
- PMV
- Postura
- Meningeální jevy

Status presens III

Hlava - tvar lebky, pohmat a poklep, VI, VII

Oči – bez sekrece, izokorie, reagují na obě kvality, skléry bílé, spojivky růžové, bez sekrece, pohyblivost bulbu volná ve všech směrech, bez nystagmu

Uši – bez sekrece, tlak na tragy negativní

Nos – bez sekrece

DÚ – sliznice růžové vlhké, jazyk bez povlaku, tonzily nezvětšeny, orofarynx klidný, dentice

Status presens IV.

- krk – souměrný, LU nehmatné, štítnice nezvětšena, pulsace na karotidách symetrická
- hrudník – symetrický, klenutý.poklep, bronchofonie, fremitus
- dýchání – alveolární, volné, čisté, DF
- AS – reg, ozvy 2 ohraničené, SF
- břicho – v niveau, dechová vlna, pohmat, bolestivost, hernie, játra, slezina, tapottement
- genitál
- končetiny

Práce PLDD

Koordinovaná, komplexní zdravotně – sociální péče na úrovni prvního kontaktu

Preventivní prohlídky dětí

Očkování

Kurativa

Dispenzarizace závažných chronických onemocnění u registrovaných pacientů

Sociální prevence (abuzus, rozpad rodiny ...)

Prevence v pediatrii

Zákona č. 372/2011 sb. o zdravotních službách, vydalo Ministerstvo zdravotnictví

Vyhláška č. 70/2012 sb. o preventivních prohlídkách

1. vyšetření do 3 dnů od propuštění z porodnice

Další vyšetření ve věku 14 dnů, 6 tt, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 18 měsíců, 3 roky a dále á 2 roky

- růst, PMV, strava, nemocnost, edukace rodičů, prevence křivice a zubního kazu, prevence rizikového chování atd.

Dětský očkovací kalendář hrazeného očkování v ČR platný k 1. 9. 2019

Termín Věk dítěte	Povinné hrazené očkování		Nepovinné hrazené očkování	
	Nemoc	Očkovací látka	Nemoc	Očkovací látka
od 4. dne – 6. týdne	Tuberkulóza (pouze u rizikových dětí s indikací)	BCG vaccine SSI		
od 9. týdne (2. měsíc)	Záškrt, tetanus, černý kašel, dětská obrna, hepatitida typu B, onemocnění vyvolaná <i>Haemophilus influenzae</i> typu B	Hexavakcína: Hexacima Infanrix hexa# (1. dávka)	Pneumokoková onemocnění	Synflorix, Prevenar 13 (1. dávka)
4. měsíc	Záškrt, tetanus, černý kašel, dětská obrna, hepatitida typu B, onemocnění vyvolaná <i>Haemophilus influenzae</i> typu B	Hexavakcína: Hexacima Infanrix hexa# (2. dávka-za 2 měsíce po 1. dávce)	Pneumokoková onemocnění	Synflorix, Prevenar 13 (2. dávka-za 2 měsíc po 1. dávce)
11. – 13. měsíc	Záškrt, tetanus, černý kašel, dětská obrna, hepatitida typu B, onemocnění vyvolaná <i>Haemophilus influenzae</i> typu B	Hexavakcína: Hexacima Infanrix hexa# (3. dávka)	Pneumokoková onemocnění	Synflorix, Prevenar 13 (přeočkování)
13. – 18. měsíc	Spalničky, zarděnky, příušnice	Priorix M-M-RVAXPRO (1. dávka)		
5. – 6. rok	Spalničky, zarděnky, příušnice	Priorix M-M-RVAXPRO (2. dávka)		
5. – 6. rok	Záškrt, tetanus, černý kašel	dTap vakcína: Infanrix Adacel (přeočkování)		
10. – 11. rok	Záškrt, tetanus, černý kašel, dětská obrna	dTap-IPV vakcína: Boostrix polio (přeočkování)		
13. – 14. rok			Onemocnění lidským papilomavirem	Cervarix, Gardasil, Gardasil9 (celkem 2 dávky)

Vakcína Infanrix hexa je určena pro očkování nedonošených dětí u kterých se aplikuje ve schématu 3+1

Poznámky:

V rámci povinného očkování lze použít jinou očkovací látku, než zajistí Ministerstvo zdravotnictví (v souladu s § 47 Zákona č. 258/2000 o ochraně veřejného zdraví). Tato očkovací látka musí být v České republice registrována a výlohy za ni pak platí rodič sám.

Úmrtnost v dětském věku

- 1. úrazy
 - 2. zhoubné nádory
 - 3. vrozené vývojové vady
 - 4. infekce v rozvojových zemích 1.místo
-
- Novorozenecká úmrtnost 7.-21. den 1.7 ‰ rok 2016
 - Kojenecká úmrtnost 2.8 ‰ za rok 2016

‰ ... počet na 1000 živě narozených dětí

Syndrom týraného dítěte

- Týrání fyzické – hladovění, bití, pálení atd.
- Týrání psychické - emoční a sociální deprivace, minimální náklonost, zesměšňování, zastrášení
- Sexuální zneužívání
- Klinika: modřiny různého data a na nepravděpod. místech, typ. tvaru, podvýživa, zlomeniny, popáleniny a otoky, zanedbaná kožní onemocnění, paraziti, ustrašené, negativistické dítě.

Děkuji za pozornost